

Opleiden in de school vanuit het OGO-concept

Een uitgave van ASKO en Educatieve Hogeschool van Amsterdam • September 2007 •

Beste collega's,

September 2006 ging de Academische pilot Opleiden in de school vanuit het OGO-concept van start. Een project waarin schoolbestuur ASKO, basisscholen de Mijlpaal, de Achthoek en Willibrord en de Educatieve Hogeschool van Amsterdam samenwerken. Het doel is om onderwijspraktijk en opleiding beter op elkaar af te stemmen en studenten beter voor te bereiden voor het werken op een school met ontwikkelingsgericht onderwijs.

Bovendien is er veel aandacht voor het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden. Wat houdt ontwikkelingsgericht onderwijs precies in en welke competenties heb je daar bij nodig. Studenten en leerkrachten werken gericht aan het opdoen en uitbreiden van deze vaardigheden.

Het eerste jaar van deze pilot is al veel bereikt. Maar vooral: onder de deelnemende partijen is veel enthousiasme ontstaan voor deze manier van opleiden. Studenten zijn blij met de intensieve begeleiding die zij krijgen, mentoren weten beter wat van hun verwacht wordt en kunnen meer inhoud geven aan hun

begeleidingstaak, de Pabo ziet de kloof tussen praktijk en theorie langzaam maar zeker gedicht. En voor de ASKO-scholen, de scholen met ontwikkelingsgericht onderwijs in het bijzonder, ontstaat een reservoir aan goed opgeleide leerkrachten waarmee we de toekomst met vertrouwen tegemoet kunnen zien. In het tweede en laatste jaar van de pilot, waarin ook de St. Lidwina zich bij het project aansluit, zullen alle verworvenheden vastgelegd en geborgd moeten worden.

Het enthousiasme dat is ontstaan tijdens het project willen wij graag aan u overdragen. In deze projectkrant laten wij mensen aan het woord uit alle geledingen die hun ervaringen met Opleiden in de school vanuit het OGO-concept met u willen delen. Hoe ervaren zij deze manier van opleiden, wat zien zij als meerwaarde en hoe past het ontwikkelingsgericht onderwijs in dit geheel? Wij hopen dat iets van dit enthousiasme op u overslaat en dat u zich na lezing geïnformeerd en geïnspireerd weet. Veel leesplezier namens de projectleiding.

Frank Sengers, René Rigter en
Henk Hendriks

Inhoud

Pagina 2

Projectleiders aan het woord

Frank Sengers, projectleider EHvA Opleiden in school • René Rigter, regiomanager bij ASKO en projectleider van de Academische pilot

Pagina 3

Basisschool De Achthoek

Pieta van het Veld, opleider in de school en stagecoördinator • Frank Zopfi, directeur • Judith van Oers, coördinator ontwikkelingsgericht onderwijs

Pagina 4

Basisschool Willibrordschool

Jacqueline Steeman, stagecoach • Annemiek Heggens, directeur

Pagina 5

Basisschool De Mijlpaal

Alice Holla, opleider in de school • Ad Schuffelen, directeur

Pagina 6

Educatieve Hogeschool van Amsterdam

Marco Snoek, lector en trekker van de Kenniskring • Annelien Haitink, coördinator van het OGO-professionaliseringsteam

Pagina 7

Studenten aan het woord

Eliza Chakhr, tweedejaars Pabo-studente • Carolijn Raes, tweedejaars Pabo-studente • De minister op bezoek

Pagina 8

Het project in vogelvlucht

De zeven deelplannen op een rij

Wij creëren nieuwe taken voor mensen die op zoek zijn naar een extra uitdaging.

René Rigter, regiomanager bij ASKO en projectleider van de Academische pilot:

Zélf onze medewerkers opleiden

“De meerwaarde van dit project voor onze organisatie is drieledig. Ten eerste biedt dit een enorme kans de kwaliteit van het leraarschap te verbeteren. In de praktijk, via werkplekleren, leer je meer dan in een theorie-lokaaltje. Bovendien snijdt het mes aan twee kanten. Het begeleiden van deze studenten levert voor de zittende leerkrachten ook een kwaliteitsimpuls op. Ten tweede biedt dit project de mogelijkheid om het lerarentekort te bestrijden. Binnen de scholen zullen er altijd mensen zijn die zich afvragen of ze een andere stap moeten zetten. Door ze een taak te geven als opleider in school, kunnen we de betere leerkrachten aan ons binden. Wij creëren dus nieuwe taken die interessant zijn voor mensen die op zoek zijn naar een extra uitdaging.

Verder is ontwikkelingsgericht onderwijs een moeilijk concept. De opleidingen moeten nog een beter curriculum ontwikkelen om studenten daarop voor te bereiden. Voor deze onderwijsmethode is het goed dat wij daar nu in dit samenwerkingsverband aandacht aan besteden. Het geeft een impuls aan OGO en je krijgt meer afgestudeerden die kunnen doorstromen naar een school met het OGO-concept. Wij leiden dus zelf onze medewerkers van de toekomst op.”

Frank Sengers, projectleider Opleiden in school:

Opleiding en werkveld beter op elkaar afstemmen

“Als Educatieve Hogeschool willen wij graag intensief samenwerken met de basisscholen. Opleiden in de school is een mooie manier om dat te doen. Wij denken daarmee te bereiken dat wij onze opleiding beter kunnen afstemmen op de wensen en behoeften van het werkveld; de kloof tussen theorie en praktijk wordt aardig gedicht. Studenten worden beter opgeleid. Opleiden in de school vanuit het OGO-concept geeft studenten bovendien de mogelijkheid zich te profileren op het gebied van ontwikkelingsgericht onderwijs. Voor de studenten geeft dat extra kansen op de arbeidsmarkt, de scholen kunnen putten uit een groep mensen die al is opgeleid in het concept.

De stagescholen steken veel energie in de begeleiding van de studenten. De opleiding wordt meer afgestemd op de context van de school. Dit in tegenstelling tot de traditionele manier van opleiden waarbij de stagebegeleider twee keer per semester langs komt en geen weet heeft van wat op de stageschool speelt. Een laatste voordeel dat ik nog wil noemen is dat wij studenten opleiden in dezelfde competenties als waar scholen geacht worden hun personeel in te begeleiden. Dat heeft dus een positief effect op het personeelsbeleid. Het een grijpt in het ander. Ik ga er van uit dat wij na het beëindigen van deze pilot verder zullen gaan met intensief samenwerken op het gebied van begeleiding en curriculumontwikkeling.”

De opleiding wordt meer afgestemd op de context van de school.

Pieta van 't Veld, opleider in de school en stagecoördinator:

Je ziet studenten groeien

“Ik plaats de studenten en heb contact met de leerkrachten over de begeleiding van de stagiaires. Zelf bezoek ik de studenten regelmatig en doe video-interactie begeleiding. Een heel krachtig middel waarmee je heel gericht feedback kunt geven. Daar leren ze echt ontzettend veel van.

Een kenmerk van onze begeleiding is dat studenten gericht werken aan hun competenties. Bij de lesvoorbereiding kunnen ze aangeven aan welke competenties van zichzelf ze aandacht gaan besteden. Als opleider in de school houd ik bij of alle competenties voldoende aan bod komen en hoe de studenten zich daarin ontwikkelen. Natuurlijk is er veel aandacht voor de specifieke OGO-competenties: hoe krijg je kinderen geïnteresseerd in een bepaald onderwerp, hoe kun je spel

daarbij betrekken, welke onderzoeksvragen kun je stellen, wat weten ze al en wat willen ze weten, hoe richt je een uitdagende leeromgeving in.

Dit is een hele mooie manier van opleiden omdat studenten meer begeleiding krijgen en meer betrokken raken bij de school en het schoolconcept. Ze zijn veel meer een personage binnen de school. Ze zijn beter toegerust en hebben zich sneller ontwikkeld, ik kan daar alleen maar over juichen. In het contact met de Pabo zie je langzaam maar zeker meer overeenstemming ontstaan over de leertaken die studenten krijgen en over de specifieke OGO-leertaken. Ook zie je dat de beïnvloeding van het curriculum van de Pabo op gang komt.”

Judith van Oers, coördinator ontwikkelingsgericht onderwijs:

Uitwisseling van kennis

“Als OGO-coördinator voor de Achthoek organiseer ik de nascholingen voor het personeel. Zo nodig kopen we scholing in van buitenaf. Kennis die hier in huis beschikbaar is dragen we over aan leerkrachten die nog niet OGO-geschoold zijn. De uitwisseling van kennis tussen leerkrachten onderling is heel belangrijk, dat kun je niet aan het toeval overlaten. Binnen de buurt is ook een netwerkje van leerkrachten die elkaar enkele malen per jaar op de hoogte houden van ontwikkelingen.

Binnen deze pilot geef ik een korte basiscursus aan studenten en nieuwe leerkrachten die bij ons binnenkomen. Ik maak ze wegwijs in de basisprincipes van OGO en in de manier waarop wij dat op de Achthoek vormgeven.

Het afgelopen jaar hebben studenten onder mijn leiding onderzoek gedaan naar ontwikkelingsgericht onderwijs en de manier waarop dat op deze school gestalte krijgt. Dat heeft een brochure opgeleverd, een mooi eindproduct. In het nieuwe schooljaar zou onderzoek kunnen plaatsvinden naar de methodiek van wereldoriëntatie en het spanningsveld tussen methode en thematisch onderwijs. Een klus die er bijvoorbeeld ligt is de leerlijnen voor dit vak op een rijtje zetten. Met dit soort van onderzoek leren studenten niet alleen veel, ze dragen bovendien bij aan de schoolontwikkeling.”

Frank Zopfi en Pieta van 't Veld: “Werken aan specifieke competenties.”

Frank Zopfi, directeur van De Achthoek:

Nieuwe verantwoordelijkheden maken ons vak interessant

“Wij zeggen vaak dat Pabo-studenten veel dingen nog niet geleerd hebben die ze nodig hebben in de praktijk, nu hebben we de kans daar wat aan te doen. Het werken op een school als de onze, met ontwikkelingsgericht onderwijs, vraagt om specifieke competenties. Het gevolg is dat wij zelf onze leerkrachten opleiden. Door het samenwerkingsverband met de Pabo krijgen we studenten die klaar zijn om bij ons te komen werken. En als ze bij ons solliciteren, weten wij al wat we van ze kunnen verwachten. Voor ons is dat heel interessant.

Ik zie ook winst voor onze medewerkers. Het onderwijs is een platte organisatie. Nieuwe verantwoordelijkheden maken ons vak interessant. Zo kun je nu: fungeren als opleider in school, mentor zijn of trainingen verzorgen. En wat is er nu leuker dan het vak waar je enthousiast over bent over te dragen aan anderen?!

Ik hoop dat wij na de pilotfase verder kunnen op de ingeslagen weg. Ik ga er van uit dat er een samenwerking met een Pabo zal blijven bestaan en dat wij in gezamenlijk overleg zullen komen tot een opleiding die studenten beter voorbereidt op hun vak.”

Onbewuste bekwaamheid omzetten in bewuste bekwaamheid.

Annemiek Heggens, directeur de Willibrordschool:

Een onderzoekende houding kweken

“Leerkrachten die volgens het OGO-principe werken horen een onderzoekende houding te hebben. Dat is één van de redenen waarom deze Academische pilot zo goed aansluit bij waar wij zelf mee bezig zijn. Eén van de uitgangspunten van dit project is een beeld te krijgen van wat een onderzoekende leerkracht is en wat deze nodig heeft om dit werk op deze wijze te kunnen doen. De ontwikkelingsgerichte leerkracht behoort een basishouding van nieuwsgierigheid te hebben. Natuurlijk moet je ook kennis overdragen, maar hoe zorg je er nu voor dat je kinderen ook nieuwsgierig maakt naar die kennis zo dat ze er iets mee gaan doen. De kunst is kinderen te betrekken bij hun eigen leerproces. Veel leerkrachten zijn onbewust al bekwaam om ontwikkelingsgericht te werken. Een onderdeel van dit project is om die onbewuste bekwaamheid om te zetten in bewuste bekwaamheid.

Hoe ziet ontwikkelingsgericht onderwijs er precies uit en waarom leert het beter voor een kind en voor een leerkracht? Het is goed om dat duidelijk op papier te krijgen.

“In het tweede jaar willen we in het kader van het ontwikkelingsproces van onze school een aantal thema’s die we met de kinderen behandelen laten aansluiten bij dit project. Hoe kun je die thema’s door middel van actieonderzoek handen en voeten geven? Wat heb je nodig om de sociaal-culturele werkelijkheid je klas binnen te halen? Wat weet ik al, wat wil ik weten en wat heb ik daarbij nodig? Bij dat proces willen wij de studenten nadrukkelijk betrekken.”

Jacqueline Steeman, stagecoach:

Het aanbod afstemmen op de vraag

“Ik ben voor de duur van het project projectcoördinator voor de Willibrord en coach voor de mentoren. In die laatste functie verzorg ik de intervisie voor mentoren en studenten en zorg voor regelmatige afstemming. Hoe begeleid je studenten. Het opleiden van volwassenen is toch wel een ander verhaal dan het lesgeven aan kinderen.

De opleidingsvaardigheden van de mentoren lopen sterk uiteen. Voor sommigen is het nog lastig een omslag te maken naar het competentiegerichte denken. Veel leerkrachten zijn zelf opgegroeid in een sfeer van ‘ik wil je iets leren, nu op dit moment, of je er nu aan toe bent of niet’. Terwijl je juist moet kijken naar de leervraag van degene die je begeleidt; daar moet je je aanbod op afstemmen. De meerwaarde van dit project is dat scholen en leerkrachten veel bewuster leren omgaan met opleiden in de school.”

Sanne v.d. Linde (links) in gesprek met een collega

Alice Holla, opleider in de school:

Je maakt een dubbelslag

“Ik heb gesprekken over ontwikkelingsgericht onderwijs met studenten en met collega’s: wat zou ontwikkelingsgericht onderwijs moeten zijn en hoe zou je zo moeten werken. Daarmee maak ik in feite een dubbelslag. De aanwezigheid van studenten zet je er als school toe aan om na te denken over je onderwijs. Wij betrekken studenten bij alle vergaderingen, ze zijn volwaardige partners.

Behalve als aanspreekpunt voor de mentoren ben ik er ook om de studenten intensiever te begeleiden. Bijvoorbeeld met video-interactie training en met groepsbijeenkomsten waarin we gezamenlijk feedback geven op beelden die gemaakt zijn. Dat is bijzonder leerzaam. Je merkt dat ze sneller leren en sneller door hebben waar het om draait bij zoiets als klassenmanagement of ontwikkelingsgericht onderwijs.

De meerwaarde van deze manier van opleiden is, vind ik, dat je meer met de hele school betrokken bent het opleiden van studenten. Voor mij persoonlijk is het prettig dat ik een taak kan uitvoeren die variatie biedt op wat ik al in de school deed. Ik ben altijd al op zoek naar wat je meer kunt doen. Zo ben ik één dag in de week betrokken bij de Kenniskring die is gelinkt aan Opleiden in de school. Het doel is instrumenten te maken om leerkrachten te ondersteunen bij het onderzoeksmatig werken aan hun ontwikkelingsvragen. Daar willen we dit nieuwe schooljaar mee aan de slag.”

Verder is ontwikkelingsgericht onderwijs een moeilijk concept. De opleidingen moeten nog een beter curriculum ontwikkelen om studenten daarop voor te bereiden. Voor deze onderwijsmethode is het goed dat wij daar nu in dit samenwerkingsverband aandacht aan besteden. Het geeft een impuls aan OGO en je krijgt meer afgestudeerden die kunnen doorstromen naar een school met het OGO-concept. Wij leiden dus zelf onze medewerkers van de toekomst op.”

Je bent met de hele school betrokken bij het opleiden van studenten.

Ad Schuffelen, directeur van de Mijlpaal:

Beter opgeleide OGO-leerkrachten

Er heeft een herbezinning plaatsgevonden, de neuzen staan weer dezelfde kant op.

“Wij willen beter opgeleide OGO-leerkrachten onze school binnen krijgen. Er wordt veel gemopperd over de kwaliteit van de mensen die van de opleiding komen. Je kunt daaraan mee doen, of je kunt proberen invloed uit te oefenen op die opleiding. Wij hebben die uitdaging met twee handen aangepakt. Ik moet daar wel bij zeggen dat het bij je schoolontwikkeling moet passen, anders moet je er niet aan beginnen. De studenten die je school binnenkomen, moeten erop kunnen rekenen dat ze een hoogwaardige begeleiding krijgen. Je moet dus eisen stellen aan de kwaliteit van de mentoren; je maakt gebruik van mentoren die in een latere fase van hun ontwikkeling zitten. Je moet zelf een ontwikkeling hebben doorgemaakt wil je het vak aan anderen kunnen leren.

Het grappige is dat je als opleidingsschool beter naar zaken gaat kijken. Je moet voor jezelf helder krijgen welke competenties een OGO-leerkracht moet hebben. De afgelopen twee jaar hebben we veel bijeenkomsten en studiedagen gehad om te bespreken wat OGO ook alweer was. Er heeft een herbezinning plaatsgevonden en de neuzen staan weer dezelfde kant op. Op grond daarvan kunnen we ons verder gaan verdiepen.”

Jiska van Riel (student EHvA): “Door het traject Opleiden in de school vond ik mijn enthousiasme terug. Ik ben nu weer sterk gemotiveerd. Je wordt veel intensiever begeleid.”

Marco Snoek, lector en trekker van de Kenniskring:

Meer onderzoekend kijken naar je eigen praktijk

“Een basisschool is geen universiteit, net zo min als een lerarenopleiding. Je moet het academische karakter van deze pilot dan ook vooral verstaan als een manier waarop je onderwijsontwikkeling, en de ontwikkeling van je professionaliteit koppelt aan het doen van onderzoek. Onderwijsontwikkeling, professionele ontwikkeling en kennisontwikkeling zijn drie processen die hand in hand moeten gaan. Zie het als een parallel met de academische ziekenhuizen. In die context kan een basisschool wel degelijk academisch zijn.

Als lector van de Educatieve Hogeschool van Amsterdam leid ik een Kenniskring waarin een aantal mensen uit opleiding en werkveld samen onderzoek doen naar thema's die passen bij het thema 'de veranderingsbekwame leraar'. Hoe kunnen wij de leraar ondersteunen in het vormgeven en eigenaarschap houden van veranderingen waarmee zij in hun onderwijs te maken krijgen. De koppeling van de Kenniskring met de Academische pilot is een hele logische. In de scholen vinden veel veranderingen plaats, maar we nemen vaak

niet de tijd om te kijken wat het nu daadwerkelijk oplevert. Het gaat erom meer onderzoekend naar je eigen praktijk te kijken en een onderzoekende cultuur te realiseren op de school; het professionaliseren van studenten en zittende leerkrachten. Dat onderzoekende past bovendien heel sterk bij ontwikkelingsgericht onderwijs.”

De Kenniskring

De Kenniskring bestaat uit tien mensen met uiteenlopende achtergronden, waaronder docenten van de Pabo en leerkrachten van basisscholen, die nadenken over de aspecten die een rol spelen bij de veranderingsbekwaamheid van leraren en hoe die veranderingsbekwaamheid te versterken. Het doel is leraren te ondersteunen bij veranderingen in het onderwijs.

Annelien Haitink, coördinator van het OGO-professionaliseringsteam:

Het zet een team in beweging

“In een vijftal bijeenkomsten heb ik de mentoren van de drie deelnemende OGO-scholen opgeleid. Zij hebben een aantal vaardigheden aangeleerd om studenten op een competentiegerichte wijze te kunnen begeleiden. Denk aan het kunnen bieden van een veilige leeromgeving op de werkplek, ruimte geven om verantwoordelijkheid te kunnen nemen of het kunnen helpen bij de ontwikkeling van een portfolio. Geen overbodige luxe, want mentor is een andere functie dan stagebegeleider. Vroeger werd studenten gastvrijheid verleend om in de klas te komen kijken en daar een aantal zaken te doen.

Maar ze werden niet beoordeeld door de stageschool. Nu is die beoordeling er wel, het is dus minder vrijblijvend, er zijn meer verantwoordelijkheden. De opleider in de school heeft de eindverantwoordelijkheid, maar de mentor ziet de student wekelijks en geeft feedback.

De mentor en de school hebben zeker zelf ook baat bij het aanleren van de begeleidingscompetenties. Het gaat om communicatieve basisvaardigheden waarmee ze verder komen. Daar met elkaar aan werken heeft het karakter van teambuilding, het zet een team in beweging.”

Je bent met de hele school betrokken bij het opleiden van studenten.

Carolijn Raes, tweedejaars Pabo-studente:

Meer aan je eigen competenties werken

“Deze manier van opleiden spreekt mij aan vanwege de extra begeleiding die je krijgt. In het eerste jaar heb ik dat erg gemist. Bovendien vond ik het interessant mij te verdiepen in het ontwikkelingsgericht onderwijs. Je krijgt de ruimte om aan je eigen competenties te werken. Ik wilde beter met de regels leren omgaan, consequent zijn. Pieta, de opleider in de school, heeft

mij op dat leerpunt met de video-interactie training begeleid. Zo ben je dus heel gericht bezig en heb ik mij daardoor sterk kunnen verbeteren. Omdat we ook onderzoek moesten doen, heb ik een brede kijk gekregen op de visie van deze school. Ik heb tien keer meer geleerd dan in het eerste jaar.”

Jip Visser

Eliza Chakhr,
tweedejaars Pabo-studente:

Je leert meer

“Ik heb voor het traject Opleiden in de school gekozen omdat je dan meer begeleiding krijgt en meer praktijkervaring opdoet. Je leert meer. Behalve praktisch ben je ook onderzoekend bezig. Samen met andere studenten hebben we een OGO-brochure gemaakt. We hebben een stuk theorie verwerkt en dat gekoppeld aan onze praktijkervaringen. Heel erg leerzaam. Ook omdat je intensief met elkaar samenwerkt aan een product en je met elkaar in gesprek bent over wat je leert en ervaart. Door zelf te ervaren onthoud je dingen beter dan wanneer je die alleen maar uit een boek moet leren.”

De minister op bezoek

Baas over eigen school

Tijdens de honderd dagen die het nieuwe kabinet gebruikte om zich te oriënteren op de samenleving brachten minister Plasterk en staatssecretaris Van Bijsterveldt van Onderwijs een bezoek aan de Hogeschool van Amsterdam. Ook het Opleiden in de school was onderwerp van hun aandacht. Diverse ASKO-medewerkers voerden tijdens die bijeenkomst het woord.

Ad Schuffelen, directeur van basisschool De Mijlpaal, gaf hoog op over het project: “Dit project levert betere OGO-leerkrachten op en doet veel voor onze schoolontwikkeling.” Ook studenten lieten zich niet onbetuigd. Jiska van Riel zei dat haar motivatie voor het onderwijs door eerdere stageperiodes was weggezakt. Door het traject Opleiden in de school vond zij haar enthousiasme terug. “Ik ben nu weer sterk gemotiveerd. Je wordt veel intensiever begeleid. Bovendien is ontwikkelingsgericht onderwijs een uitdagende manier van werken.”

De bewindslieden zelf hadden veel belangstelling voor de verschuiving van opleidingstaken van de Pabo naar de basisschool. Van Bijsterveldt zag daarin veel aanknopingspunten voor het aantrekkelijk houden van het beroep van leerkracht. Plasterk benadrukte de wenselijkheid van een praktische instelling: geen vergadercultuur maar aan de slag. Waarbij hij uitsprak dat leraren weer baas over eigen school moeten worden. Zoals te verwachten lieten de bewindslieden zich niet verleiden uitspraken te doen over de toekomst van het opleiden van leerkrachten.

Henk Hendriks, extern projectleider:

De aantrekkingskracht van het beroep vergroten

“Het mooie van deze Academische pilot is dat scholen die al ontwikkelingsgericht werken, gaan nadenken over en werken met onderzoeksvragen. Datzelfde geldt voor de opleiding en de studenten. Die onderzoekskant maakt de opleiding wellicht ook interessant voor een bredere doelgroep. Dat is goed voor de uitstraling van het beroep en het vergroot daarmee ook de aantrekkingskracht van het beroep.

Vergelijk het met het Academisch Ziekenhuis: de school als erkend leerbedrijf. Voor de mentoren geeft het een verdiepingsslag van hun beroep. Ze volgen een gerichte training om studenten te kunnen begeleiden die ook hun eigen professionaliteit ten goede komt. Zo komt de school in beweging.

Volgend voorjaar organiseren we een conferentie waarbij we de opbrengsten van het project presenteren. In

de eerste plaats willen we de kennis die is opgedaan binnen ASKO verspreiden. Maar we hopen ook andere OGO-scholen te inspireren, zodat ze deze manier van opleiden van personeel gaan navolgen. Hopelijk denkt het ministerie na over wegen om het Opleiden in de school een meer structureel karakter te geven.”

Het project in vogelvlucht

De basisscholen de Mijlpaal, de Achthoek en de Willibrordschool werken in dit project samen met het bestuur van de ASKO en de Educatieve Hogeschool van Amsterdam (EHvA). Het project gaat uit van de principes van het ontwikkelingsgericht onderwijs. De Academische pilot Opleiden in de school vanuit het OGO-concept

1 Ontwikkelen en aanpassen van EHvA-curriculum

Het leerplan van de PABO kent vier onderdelen: vak, werkplekieren (stage), profilering (minor en leerpraktijken) en metawerk. Het werkplekieren vindt plaats binnen de OGO-opleidingsscholen. Het metawerk en de leerpraktijk wordt de komende twee schooljaren vormgeven vanuit het project.

2 Ontwikkelen van onderzoeks- en ontwikkelingslijn voor scholen en studenten

De formulering van de onderzoeks- en ontwikkelingslijn vindt plaats op basis van onderzoeks- en ontwikkelingsvraagstukken van de scholen (traditioneel vastgelegd in het schoolplan), ontwikkelingsvraagstukken van de EHvA en meer algemene onderzoeks- en ontwikkelingsvraagstukken uit de OGO-wereld. Deze nieuwe lijn zal onder meer tot uitdrukking komen in afstudeerprojecten, de zogenaamde LIO-producten en de schoolplanontwikkeling.

3 Begeleiden van studenten

Er komt meer samenhang in de begeleiding van studenten door zowel de basisschool als de opleiding. De opleider in de school (werkplekieren) en de instituutopleider van de opleidingsschool (metawerk en leerpraktijk) werken binnen de OGO-opleidingsschool intensief samen. Het werkplekieren, metawerk en de leerpraktijk (profilering) vormen samen ongeveer de helft van het PABO-curriculum. Studenten zijn dus veel op de basisschool aanwezig.

4 Opleiden van gekwalificeerde mentoren

Door de nieuwe aanpak met leerpraktijk, metawerk en werkplekieren is het noodzakelijk om ook de mentoren op de opleidingsscholen adequaat te professionaliseren. De mentoren worden geschoold om competentiegericht te begeleiden. Hiermee worden de mentorvaardigheden vergroot en krijgen de studenten van de EHvA betere competentiegerichte begeleiding, toegespitst op OGO-onderwijs.

5 Kenniskring over De veranderingsbekwame leraar en OGO-competenties

Tien mensen met uiteenlopende achtergronden denken na over de aspecten die een rol spelen bij de veranderingsbekwaamheid van leraren en hoe die veranderingsbekwaamheid te versterken.

6 Ontwikkelen van een OGO-minor door de EHvA

Naast het werkplekieren, metawerk en de leerpraktijk kunnen studenten zich profileren door het volgen van de nieuw ontwikkelde OGO-minor. Het doel van de OGO-minor is startende docenten op te leiden die onmiddellijk inzetbaar zijn op een OGO-school.

7 Toetsing en kwaliteitsbewaking

In een nieuw toetsbeleid worden op drie momenten bekwaamheidsproeven afgenomen door een opleidings-assessor en een veldassessor. Dit gebeurt onafhankelijk van de OGO-opleidingsschool. Alle studenten worden getoetst op basis van dezelfde competenties.

Meer weten? www.hva.nl, www.askobk.nl, www.achthoek.nl, www.mijlpaal.edu.amsterdam.nl en www.willibrordijburg.nl